

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 205/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. J. – C., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Cob 57/2010 zo 14. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. – C. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2011 doručená sťažnosť P. J. – C., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 57/2010 zo 14. decembra 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 121/08 žalobou podanou Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) 7. apríla 2008 domáhal proti žalovanému z titulu odstúpenia od zmluvy zaplattenia sumy 19 640 Sk s príslušenstvom oproti vydaniu plastových okien. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 21 Cb 121/2008 z 19. januára 2010 žalobu sťažovateľa v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol, pričom svoje rozhodnutie založil na skutkovom zistení, že sťažovateľ ako kupujúci si 6. júla 2006 objednal u žalovaného ako predávajúceho 3 kusy plastových okien, za ktoré zaplatil žalovanému kúpnu cenu v sume 19 640 Sk. Následne po dodaní tovaru sťažovateľ písomne uplatnil u žalovaného reklamáciu dodaných okien spočívajúcu v tom, že žalovaným dodané plastové okná boli zasklené sklom typu „*Parson zelený K 1,1*“, pričom podľa tvrdenia sťažovateľa tieto mali byť zasklené sklom typu „*ANTIS. U = 1,0 zelený*“, s tým, že sťažovateľ žalovaného písomne upovedomil, že pokiaľ reklamovanú chybu v lehote do 10 dní neodstráni, „*má sa za to, že sťažovateľ od zmluvy odstúpil*“. Keďže okresný súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný dodal sťažovateľovi plastové okná zasklené sklom „*Parson zelený K 1,1*“ presne podľa jeho objednávky, odstúpenie sťažovateľa od kúpnej zmluvy nemá právne opodstatnenie, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Odvolaním podaným proti uvedenému rozsudku okresného súdu sťažovateľ okrem iného namietal, že okresný súd považoval za objednávku zo strany sťažovateľa „*náčrt rozmerov dvoch okien*“ (ďalej len „*náčrt*“), ktorý zaslal zamestnanec sťažovateľa žalovanému pre účely vyhotovenia cenovej ponuky, pričom žalovaný až následne zaslal prostredníctvom faxu sťažovateľovi cenovú ponuku označenú ako „*Zákazka číslo DZ 006/00557*“ zo 6. júla 2006 (ďalej len „*cenová ponuka*“). Sklo označené ako „*Parson zelený K 1,1*“, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom náčrte, znamená, že od žalovaného žiadal dodať sklo s protislnečnou ochranou so zeleným odtieňom a so súčiniteľom prechodu tepla K 1,1. Totiž v čase, keď aj sám sťažovateľ vyrábala plastové okná, sklo označované ako K 1,1 bolo sklo s najlepšimi tepelno-izolačnými vlastnosťami. Avšak žalovaný v cenovej ponuke zaslanej sťažovateľovi ponúkol plastové okná so sklom typu „*ANTIS. U = 1,0*“

zelený“. Keďže sťažovateľ považoval žalovaným ponúknutý typ skla za sklo so zeleným odtieňom ako požadoval so súčiniteľom tepelného odporu K 1,0, ktorý je lepší, ako sám vo svojom náčrte uviedol, s dodaním plastových okien súhlasil a zaplatil žiadaný preddavok. V tejto súvislosti sťažovateľ v odvolaní tvrdil, že kúpna zmluva bola konkludentne uzavretá až na základe cenovej ponuky obsahujúcej presnú špecifikáciu plastových okien a ich kúpnu cenu, teda podstatné náležitosti kúpnej zmluvy, a nie na základe náčrtu obsahujúceho iba rozmery okien a označenie „*Parson zelený K 1,1*“ bez dátumu vyhotovenia, ako aj bez uvedenia kúpnej ceny. Sťažovateľ vo svojom odvolaní ďalej tiež namietal, že okresný súd sa v odôvodnení svojho rozsudku s cenovou ponukou ako dôkazom vôbec nevyporiadal, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Zároveň je sťažovateľ toho názoru, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z tohto dôvodu vec aj nesprávne právne posúdil, preto žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu ako súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd s poukazom na ustanovenie § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodol bez nariadenia pojednávania o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 1 Cob 57/2010 zo 14. decembra 2010 tak, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 21 Cb 121/2008 z 19. januára 2010 ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľ porušenie ním označeného základného práva zaručeného ústavou a listinou, ako aj práva zaručeného dohovorom odôvodňuje okrem iného takto:

«... Sme toho názoru, že na základe vykonaného dokazovania dospeli všeobecné súdy k nesprávnym skutkovým zisteniam, a z toho dôvodu aj samotné rozhodnutie porušovateľa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. ...

Sklo Parson zelený, K 1,1, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojom náčrte, ktorý bol zaslaný žalovanému ako podklad na vypracovanie cenovej ponuky znamená, že žalobca požadoval dodať sklo s protislnečnou ochranou so zeleným odtieňom, so súčiniteľom prechodu tepla K 1,1 (pre lepšiu orientáciu sťažovateľ uvádza, že čím je toto číslo nižšie, tým má sklo lepšie tepelno - izolačné vlastnosti a tým je aj sklo drahšie). Sťažovateľ chcel dodať sklo kvality K 1,1, pretože podľa jeho vedomostí v čase, keď on sám vyrábal plastové okná, bolo sklo K 1,1 s najlepšimi tepelno - izolačnými vlastnosťami. Pokiaľ by bol

sťažovateľ vedel, že sa vyrába sklo s lepšími tepelno - izolačnými vlastnosťami, bol by to do svojho náčrtu cenovej ponuky odoslanej žalovanému uviedol.

Žalovaný následne vypracoval cenovú ponuku, ktorú zaslal sťažovateľovi ako „listinu“ zo dňa 6. 7. 2006, pomenovanú takto:

„Zákazka č. DZ 006/00557 dne 06/07/26 C.“, (ďalej len „zákazka“), podľa nej mal žalovaný sťažovateľovi dodať sklo ANTIS.U=1.0 ZELENÝ.

Sťažovateľ zaplatením zálohy 8.000,- Sk akceptoval zákazku, t.j. aj žalovaným navrhnuté sklo - ANTIS.U=1.0 ZELENÝ a mal za to, že sa jedná o sklo so zeleným odtieňom ako požadoval..., a so súčiniteľom tepelného odporu $U= 1,0$, ktorý je „lepší“ ako sám uviedol vo svojom náčrte, na zaslanie cenovej ponuky, teda K 1,1 a s dodaním okien v zmysle zákazky (teda aj so sklom „kvality“ $U= 1,0$) súhlasil a preto aj zaplatil žalovanému požadovanú zálohu vo výške 8.000,- Sk.

Z dôvodu, že žalovaný nedodal sťažovateľovi sklo v zmysle zákazky, teda so súčiniteľom tepelného odporu $U= 1,0$, sťažovateľ ihneď po zistení tejto skutočnosti reklamoval u žalovaného jeho dodávku...

Porušovateľ sa v sťažnosťou napadnutom rozsudku nezaoberal odvolacími dôvodmi sťažovateľa, nepreskúmal dôkazy, na ktoré poukazoval sťažovateľ, iba prevzal odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

... súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov, o ktoré oprel svoje skutkové závery, vybral iba niektoré z dôkazov predložených počas konania. V rámci hodnotenia dôkazov sa adekvátne, čo do myšlienkových konštrukcií racionálne logickým spôsobom, nevysporiadal s argumentačnými tvrdeniami prednesenými počas konania.

Porušovateľ v zásahu do základných práv sťažovateľa pokračoval. Na odvolacie dôvody sťažovateľ nedostal žiadnu odpoveď. Odpoveďou porušovateľa bolo stotožnenie sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa, argumentujúc, že sťažovateľovi právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 436 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka, nevzniklo, keďže žalovaný dodal sťažovateľovi presne ním objednaný typ skla a tým tento tovar nemal vadu tvrdení žalobcom. Porušovateľ z toho, čo vyšlo v konaní najavo, vyvodil nesprávne skutkové a právne závery.

Je nepravdivé tvrdenie porušovateľa, že v dôsledku zotrvania sťažovateľa na pôvodnej objednávke došlo k uzavretiu zmluvy o dodávke skla typu PARSON ZELENÝ K 1,1. Takéto tvrdenie porušovateľa nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo P. J.-C., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. I Cob 57/2010 zo dňa 14. 12. 2010, porušené bolo.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 12. 2010, sp. zn. I Cob 57/2010, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť P. J.-C. trovy konania spolu vo výške 314,18 €... na účet advokáta: JUDr. J. G... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení ním označeného základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného ústavou, listinou a dohovorom rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 57/2010 zo 14. decembra 2010, ktorým krajský súd ako vecne správny potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 21 Cb 121/2008 z 19. januára 2010, pričom krajský súd podľa sťažovateľa stotožniac sa v celom rozsahu s rozsudkom okresného súdu na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z tohto dôvodu vec aj nesprávne právne posúdil, keď opomenúc vysporiadať sa s obsahom písomnej cenovej ponuky ako dôkazu ustálil, že žalovaný dodal sťažovateľovi objednané plastové okná so sklom typu „*Parson zelený K 1,1*“ so súčiniteľom tepelného odporu K 1,1 presne podľa jeho objednávky – náčrtu, dôsledkom čoho dospel k záveru, že odstúpenie sťažovateľa od konkludentne uzavretej kúpnej zmluvy nemá právne opodstatnenie, a tak sťažovateľovi arbitrárnym spôsobom odoprel priznanie nároku na vrátenie ním zaplatenej kúpnej ceny v sume 651,93 € (t. j. 19 640 Sk) s príslušenstvom oproti vydaniu plastových okien žalovanému.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku s kľúčovou argumentáciou sťažovateľa vyjadrenou v jeho odvolaní (pozri strana 2 a 3 tohto uznesenia), a tiež v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu vysporiadal takto:

„... Zhodne so súdom prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, že účastníci ústne, prípadne konkludentne uzavreli kúpnu zmluvu o dodávke okien zasklených sklom typu PARSON ZELENÝ so súčiniteľom prechodu tepla 1,1.

Samotný žalobca uznal, že pôvodne si objednal u žalovaného plastové okná zasklené sklom typu PARSON ZELENÝ so súčiniteľom tepelného odporu 1,1. Taktiež potvrdil, že žalovaný v tejto jeho objednávke nebol v stave vyhovieť a ponúkol mu v cenovej ponuke zo dňa 6.7.2006 sklo typu ANTIS.Ú = 1.0 zelený. V tejto súvislosti žalovaný ako dôvod uviedol, že jeho obvyklý dodávateľ skla nemal k dispozícii požadované sklo typu PARSON ZELENÝ. Keď však žalobca po obdržaní cenovej ponuky na dodávku skla typu ANTIS naďalej trval na dodávke skla typu PARSON ZELENÝ, oslovil žalovaný firmu V. K. M.P. M., ktorá požadované sklo PARSON ZELENÝ dodala. Žalobcovi teda žalovaný dodal presne ním objednaný typ skla. Keďže tovar dodaný žalovanému nemal vadu tvrdenu žalobcom, nevzniklo žalobcovi právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 436 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka.

V súvislosti s tvrdením žalobcu v podanom odvolaní o nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa odvolací súd poukazuje na to, že obaja účastníci, a teda aj žalobca boli súdom prvého stupňa poučení v súlade s § 120 ods. 4 O. s. p. o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr, sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O. s. p., ktoré v preskúmvanej veci splnené neboli. Napriek takémuto poučeniu sa žalobca nezúčastnil na žiadnom zo 4 nariadených súdnych pojednávaní a okrem listinných dôkazov pripojených k žalobe v priebehu prvostupňového konania žiadne iné dôkazy nepredložil, ani nenavrhol vykonať. Jeho právny zástupca sa zúčastnil len jediného pojednávania, ktoré však aj na jeho návrh bolo odročené bez meritórneho prejednávania veci. Z toho istého dôvodu nie je možné prihliadať ani k listinným dôkazom, ktoré žalobca pripojil až k podanému odvolaniu.

Za opodstatnené nepovažuje odvolací súd ani tvrdenie žalobcu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Prvostupňový súd prihliadol ku skutočnosti, že žalovaný dal

žalobcovi cenovú ponuku dňa 6. 7. 2006 so sklom typu ANTIS. Po vypočutí žalovaného svedka V. K. došiel k záveru, že v dôsledku následného zotrvania žalobcu na pôvodnej objednávke došlo k uzavretiu zmluvy o dodávke skla typu PARSON ZELENÝ K 1,1. Za tohoto stavu nie je možné dôvodne namietat' nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v súvislosti s uvedeným listinným dôkazom.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej....“

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že krajský súd napádané rozhodnutie náležite neodôvodnil a obmedzil sa len na stotožnenie sa s názorom okresného súdu, ústavný súd poznamenáva, že v zmysle § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci nemá dôvod pochybovať o správnosti stotožnenia sa krajského súdu so skutkovým zistením a na to nadväzujúcim právnym záverom okresného súdu spočívajúcim v tom, že žalovaný dodal sťažovateľovi plastové okná so sklom typu „Parson zelený K 1,1“ so súčiniteľom tepelného odporu K 1,1 presne podľa jeho objednávky, dôsledkom čoho okresný súd ustálil, že odstúpenie sťažovateľa od konkludentne uzavretej kúpnej zmluvy nemá právne opodstatnenie, a preto žalobe sťažovateľa nevyhovelo. Tento záver nemožno považovať za arbitrárny či zjavne neodôvodnený. Z namietaného rozsudku krajského súdu totiž nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Krajský súd svoje skutkové a právne závery ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil a z jeho rozhodnutia vyplýva, že do odôvodnenia svojho rozsudku uviedol postup, akým došiel k záverom, pre ktoré odvolaniu sťažovateľa nevyhovelo, ktorý nemožno považovať za svojvoľný.

Ústavný súd v tomto kontexte poukazuje na jednu zo základných zásad práva, ktorou je „iura vigilantibus, non dormientibus prosunt“ („práva sú dané v prospech bdelych, a nie spiacich, t. j. v prospech tých, ktorí sa o svojej veci starajú“), vrátane práva zúčastňovať sa nariadených pojednávaní vo veci samej, práva na účastnícku výpoveď, ako aj práva predkladať a navrhovať ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Skutkové, ako aj právne závery, ku ktorým dospel krajský súd, sú podľa názoru ústavného súdu v súlade s ústavnými medzami výkladu zákonov. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a za tejto situácie nemá dôvod do názoru krajského súdu zasiahnuť.

Uvedené závery boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaného rozhodnutia všeobecného súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2010